

Priekšlikumu un komentāru apkopojums par grozījumiem elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodikā

28.05.2026

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
I. Jautājumi, par kuriem vienošanās ir panākta				
1.	9. Sadales sistēmas operatora elektroenerģijas bilanci veido sadales sistēmai no pārvades un citas sadales sistēmas pievadītais elektroenerģijas daudzums un elektroenerģijas ražotāju, kuru elektroietais pieslēgtas sadales sistēmai, saražotais elektroenerģijas daudzums, kas atbilst lietotājiem piegādātajam elektroenerģijas daudzumam, citai pārvades un sadales sistēmai nodotajam elektroenerģijas daudzumam un tehnoloģiskām vajadzībām, un elektroenerģijas zudumu segšanai nepieciešamajam elektroenerģijas daudzumam. Elektroenerģijas bilanci nosaka saskaņā ar šādu formulu:	AS “Sadales tīkls” Ņemot vērā, ka ar grozījumiem Elektroenerģijas tirgus likumā elektroenerģijas uzkrātuves ir nodalītas no ražošanas objektiem, ieviešot jaunu sistēmas dalībnieku – elektroenerģijas uzkrātuves operatoru, AS “Sadales tīkls” ierosina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – Regulators) 2022. gada 28. novembra lēmuma Nr. 1/41 “Elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 9. punktu redakcionāli paredzēt, nosakot, ka elektroenerģijas sadales sistēmai elektroenerģija	Ņemts vērā.	9. Sadales sistēmas operatora elektroenerģijas bilanci veido sadales sistēmai no pārvades un citas sadales sistēmas pievadītais elektroenerģijas daudzums un elektroenerģijas ražotāju un elektroenerģijas uzkrātuvju operatoru, kuru elektroietais pieslēgtas sadales sistēmai, sadales sistēmai pievadītais elektroenerģijas daudzums, kas atbilst lietotājiem piegādātajam elektroenerģijas daudzumam, citai pārvades un sadales sistēmai nodotajam elektroenerģijas daudzumam un tehnoloģiskām vajadzībām, un elektroenerģijas zudumu segšanai nepieciešamajam elektroenerģijas daudzumam.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p> $E_{SSO\text{nod liet}} = E_{PSO\text{pārv sso}} + E_{SSO} + E_{SSO\text{piesl}} - E_{SSO\text{zud}} - E_{SSO\text{tehn}} - E_{SSO\text{nod PSO}} - E_{SSO\text{nodSSO}}$, kur $E_{SSO\text{nod liet}}$ – prognozējamais uz elektroietaišu piederības robežas visiem lietotājiem piegādātais elektroenerģijas daudzums [kWh]; $E_{PSO\text{pārv sso}}$ – prognozējamais sadales sistēmai no pārvades sistēmas pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh]; E_{SSO} – prognozējamais sadales sistēmas operatoram no citas sadales sistēmas operatora pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh]; $E_{SSO\text{piesl}}$ – prognozējamais elektroenerģijas ražotāju, kuru elektroietaisies pieslēgtas sadales sistēmai, saražotais elektroenerģijas daudzums [kWh]; $E_{SSO\text{zud}}$ – sadales sistēmas elektroenerģijas zudumi, neņemot vērā elektroenerģijas zudumu apjomu, kas radies no elektroenerģijas neto norēķinu sistēmas darbības [kWh]; $E_{SSO\text{tehn}}$ – elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām [kWh]; </p>	<p> var tikt pievadīta ne tikai no elektroenerģijas ražotājiem, bet arī no elektroenerģijas uzkrātuvju operatoru pieslēgumiem, un 9. punkta redakcijā vārdus “elektroenerģijas ražotāju” aizstāt ar vārdiem “elektroenerģijas ražotāju un elektroenerģijas uzkrātuvju operatoru”, kā arī vārdu “saražotais” aizstāt ar vārdiem elektroenerģijas tirgus likumā izmantoto jēdzienu “sadales sistēmai pievadītais”. </p>		<p> Elektroenerģijas bilanci nosaka saskaņā ar šādu formulu: $E_{SSO\text{nod liet}} = E_{PSO\text{pārv sso}} + E_{SSO} + E_{SSO\text{piesl}} - E_{SSO\text{zud}} - E_{SSO\text{tehn}} - E_{SSO\text{nod PSO}} - E_{SSO\text{nodSSO}}$, kur $E_{SSO\text{nod liet}}$ – prognozējamais uz elektroietaišu piederības robežas visiem lietotājiem piegādātais elektroenerģijas daudzums [kWh]; $E_{PSO\text{pārv sso}}$ – prognozējamais sadales sistēmai no pārvades sistēmas pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh]; E_{SSO} – prognozējamais sadales sistēmas operatoram no citas sadales sistēmas operatora pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh]; $E_{SSO\text{piesl}}$ – prognozējamais elektroenerģijas ražotāju un elektroenerģijas uzkrātuvju operatoru, kuru elektroietaisies pieslēgtas sadales sistēmai, sadales sistēmai pievadītais elektroenerģijas daudzums [kWh]; $E_{SSO\text{zud}}$ – sadales sistēmas elektroenerģijas zudumi, neņemot vērā elektroenerģijas zudumu apjomu, kas radies no elektroenerģijas neto norēķinu sistēmas darbības [kWh]; </p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p>Essonod pso – prognozējamais uz pārvades sistēmu transportētais elektroenerģijas daudzums [kWh];</p> <p>Essonod sso – prognozējamais citam sadales sistēmas operatoram transportētais elektroenerģijas daudzums [kWh].</p>			<p>Essotehn – elektroenerģijas patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām [kWh];</p> <p>Essonod pso – prognozējamais uz pārvades sistēmu transportētais elektroenerģijas daudzums [kWh];</p> <p>Essonod sso – prognozējamais citam sadales sistēmas operatoram transportētais elektroenerģijas daudzums [kWh].</p>
2.	<p>17.¹ Ja sadales sistēmas operators nodarbojas arī ar citu komercdarbību, kas nav regulēta, bet ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanas kopējos sadales sistēmas operatora ieņēmumos veido vairāk nekā 75 procentus, sadales sistēmas operators var neveikt atsevišķu izmaksu nodalīšanu starp sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanu un citu pakalpojumu sniegšanu, nosakot ar sadales sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas, no tām izslēdzot izmaksu daļu, ko aprēķina, no attiecīgās komercdarbības gūtos ieņēmumus reizinot ar koeficientu, kas nav mazāks par 0,93. Ja attiecīgajam komercdarbības veidam tiek nodrošināta atsevišķa izmaksu uzskaitē, kas iepriekš ir saskaņota</p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Metodikas 17.¹ punkta otrajā teikumā ir noteikts, ka atsevišķa komercdarbības veida izmaksu uzskaitē saskaņojama saskaņā ar Metodikas 6. punktu, t.i., pirms tarifu projekta iesniegšanas. AS “Sadales tīkls” aicina no Metodikas 17.¹ punkta svītrot atsauci uz 6. punktu, tā vietā nosakot pienākumu saskaņot izmaksu uzskaiti ar Regulatoru. Praksē tas varētu darboties tā, ka iepriekšējā kalendārā gadā (piemēram, regulatīvā rēķina iesniegšanas procesa laikā) sistēmas operators ar Regulatoru saskaņo atsevišķa komercdarbības veida izmaksu uzskaiti, kuru sāk piemērot ar nākamo kalendāro</p>	<p>Ņemts vērā.</p> <p>Regulatīvā perioda laikā regulatīvā rēķina vērtēšanas procesā tiek vērtēti ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanas un konkrētas sadales sistēmas operatora izmaksu pozīcijas, kuras neietekmē izmaksu attiecināšana, tādējādi nav pamatojuma mainīt esošo kārtību un regulatīvā perioda laikā pārskatīt pie tarifu projekta apstiprināšanas apstiprināto izmaksu attiecināšanu. Ņemot vērā AS “Sadales tīkls” pausto viedokli saskaņošanas sanāksmes laikā, ir veikts grozījums metodikas 17.¹ punktā.</p>	<p>17.¹ Ja sadales sistēmas operators nodarbojas arī ar citu komercdarbību, kas nav regulēta, bet ieņēmumi no sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanas kopējos sadales sistēmas operatora ieņēmumos veido vairāk nekā 75 procentus, sadales sistēmas operators var neveikt atsevišķu izmaksu nodalīšanu starp sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanu un citu pakalpojumu sniegšanu, nosakot ar sadales sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas, no tām izslēdzot izmaksu daļu, ko aprēķina, no attiecīgās komercdarbības gūtos ieņēmumus reizinot ar koeficientu, kas nav mazāks par 0,93. Ja attiecīgajam komercdarbības veidam tiek nodrošināta atsevišķa izmaksu uzskaitē, kas ir saskaņota ar regulatoru,</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	saskaņā ar šīs metodikas 6.punktu, no attiecīgās komercdarbības gūto ieņēmumu daļa, kas pārsniedz uz attiecīgo komercdarbību attiecināmās sadales sistēmas operatora izmaksas, netiek ņemta vērā, nosakot ar sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas.	gadu un turpmāk. Izmaiņu gadījumā izmaksu uzskaitē atkārtoti būtu saskaņojama tādā pašā kārtībā. Tarifu projekta iesniegšanas brīdī nav pilnībā zināms, kādi papildu komercdarbības veidi tiks attīstīti regulatīvā perioda ietvaros, kā arī var mainīties no citiem komercdarbības veidiem gūto ieņēmumu apjoms. Ir nepieciešama elastīgāka pieeja sistēmas operatora jaunu komercdarbības veidu attīstībai, pieļaujot izmaksu uzskaiti saskaņot arī esošā regulatīvā perioda laikā. Priekšlikums – Metodikas 17. ¹ punktā vārdus un skaitli “saskaņā ar šīs metodikas 6. punktu” aizstāt ar vārdiem “ar regulatoru”.		no attiecīgās komercdarbības gūto ieņēmumu daļa, kas pārsniedz uz attiecīgo komercdarbību attiecināmās sadales sistēmas operatora izmaksas, netiek ņemta vērā, nosakot ar sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas.
3.	29.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un samazināt šīs metodikas 53. un 54.punktā noteiktos nākamo tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ja regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda	AS “Sadales tīkls” Regulatora piedāvātie papildinājumi attiecīgā punkta redakcijā paredz to, ka noteiktu ārēju apstākļu gadījumā sistēmas operators pozitīvu regulatīvā rēķina uzkrājumu varētu neattiecināt pilnā apmērā uz nākamo tarifu periodu, tomēr no	Ņemts vērā. Regulators piekrīt priekšlikumam, ka pozitīva regulatīvā rēķina gadījumā regulatīvā rēķina uzkrājumu var neattiecināt uz nākamo tarifu periodu, bet pārnest uz aiznākamo tarifu periodu vai nākamo regulatīvo periodu, ja sistēmas	29.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs un tas pārsniedz trīs procentus no tarifu aprēķinā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un samazināt šīs metodikas 53. un 54. punktā noteiktos nākamo tarifu perioda plānotos

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p>plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Ja ir notikušas tiesiskā regulējuma izmaiņas, kas rada būtisku izmaksu pieaugumu nākamajā regulatīvajā periodā, sistēmas operators, lai novērstu tarifu svārstības nākamajos tarifu periodos vai nākamajā regulatīvajā periodā, var regulatīvā rēķina atlikumu neattiecināt pilnā apmērā uz nākamo tarifu periodu, iesniedzot regulatoram pamatojumu;</p>	<p>redakcijas izriet, ka tas būtu attiecināms vismaz daļējā apmērā, atļautos ieņēmumus pārskatot vismaz par 0,01 EUR. AS "Sadales tīkls" aicina precizēt piedāvāto redakciju, lai paredzētu arī tiesības sistēmas operatoram neveikt pozitīvā regulatīvā rēķina attiecināšanu uz nākamo tarifu periodu un nemainīt atļautos ieņēmumus, lai pozitīvo regulatīvā rēķina uzkrājumu izmantotu tarifa stabilizēšanai nākamajos periodos.</p> <p>Vienlaikus AS "Sadales tīkls" vērš uzmanību, ka Metodikas 29. punktā noteiktais viena procenta sliekšnis ir pārāk zems pozitīvā regulatīvā rēķina obligātās attiecināšanas pienākuma noteikšanai. Šāda sākumsliekšņa vērtība ir pārāk tuva dabiskai ieņēmumu svārstībai elektrifikācijas procesā un viena procenta liela regulatīvā rēķina attiecināšana atstāj praktiski nenozīmīgu ietekmi uz tarifu vērtībām. Piemēram, 1% regulatīvā rēķina ietekmē vienas no tīkla pievadītās kWh cena lietotājiem mainītos par 0,0004</p>	<p>operators iesniedz Regulatoram pamatojumu.</p> <p>Vienlaikus Regulators ierosina vienādot principu, no kādām tieši ekspluatācijas izmaksām tiek aprēķināts procentuālais sliekšnis atļauto ieņēmumu korekcijas piemērošanai, proti, līdzīgi kā Metodikas 29.1.1. un 29.1.2. apakšpunktā – no tarifu aprēķinā iekļautajām vidējām tarifu perioda ekspluatācijas izmaksām.</p>	<p>ieņēmumus. Ja ir notikušas tiesiskā regulējuma izmaiņas, kas rada būtisku izmaksu pieaugumu nākamajā regulatīvajā periodā, sistēmas operators, lai novērstu tarifu svārstības nākamajos tarifu periodos vai nākamajā regulatīvajā periodā, iesniedzot regulatoram attiecīgu pamatojumu, var neattiecināt pozitīvo regulatīvā rēķina atlikumu vai attiecināt to nepilnā apmērā uz nākamo tarifu periodu;</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p><i>euro</i>, jeb tipiskam mājsaimniecības lietotājam ar 100 kWh patēriņu - par 4 centiem. Šo sliekšni paceļot uz 3%, ietekme uz šādiem lietotājiem būtu 12 centi. Elektrificētām mājsaimniecībām, kuru patēriņš būtu 1000 kWh mēnesī, izmaksu atšķirība būtu no 40 centiem uz 1 eiro un 20 centiem. Savukārt kopējās ieņēmumu svārstības operatora pusē mainītos no 2,4 milj. <i>euro</i> uz 7,2 milj. <i>euro</i>, kas, kā rāda esošais regulatīvais periods, ir līdzvērtīga ar izmaksu svārstībām vai patēriņa izmaiņu prognožu un fakta atšķirībām.</p> <p>Savukārt no procesa viedokļa arī faktiski nebūtiskas tarifu vērtību izmaiņas operatoram un iesaistītajām institūcijām prasa atsevišķu komunikācijas plānu (papildus izmaksas), savukārt lietotājiem tas rada papildus nenoteiktību attiecībā uz apmēru kādā šīs izmaiņas tos ietekmēs. Viena procenta regulatīvā rēķina apmēra gadījumā sabiedrības ieguvums - vēstījums par to, ka tarifi saglabājas nemainīgi - būtu vērtējams augstāk kā vēstījums, ka</p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>tarifi kārtējo reizi mainās, pat ja faktiskā ietekme tiem nebūs jūtama. Sistēmas operatora ieskatā, sākumsliekšnis būtu paaugstināms līdz vismaz trim procentiem, lai tas radītu lietotājiem faktiski saskatāmu ietekmi uz tarifu vērtībām. Sistēmas operators ierosina izteikt 29.2. apakšpunktu šādā redakcijā:</p> <p><i>"29.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un samazināt šīs metodikas 53. un 54.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ja regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz <u>trīs procentus</u> no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Ja ir notikušas tiesiskā regulējuma izmaiņas, kas rada būtisku izmaksu pieaugumu nākamajā regulatīvajā periodā, sistēmas operators, lai novērstu tarifu svārstības nākamajos tarifu periodos un nākamajā regulatīvajā periodā, var neattiecināt pozitīvo regulatīvā</i></p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<i>rēķina atlikumu vai attiecināt to nepilnā apmērā uz nākamo tarifu periodu, iesniedzot regulatoram pamatojumu;"</i> .		
4.	35. Ja sadales sistēmas operators, aprēķinot tarifus, pamatotu apsvērumu dēļ nav piedāvājis noteikt cita veida sadalījumu sprieguma pakāpēs, sadales sistēmas operators gūst atļautos ieņēmumus, sniedzot sadales sistēmas pakalpojumus četrās dažādās sprieguma pakāpēs, un aprēķina diferencētos tarifus katrai no sprieguma pakāpēm....	AS “Sadales tīkls” Sistēmas operators piedāvā vārdus “iesniedzot tarifu projektu” aizstāt ar vārdiem “aprēķinot diferencētos tarifus”, lai pieturētos pie vienveidīgas terminoloģijas Metodikas ietvaros.	Ņemts vērā.	35. Ja sadales sistēmas operators, aprēķinot diferencētos tarifus, pamatotu apsvērumu dēļ nav piedāvājis noteikt cita veida sadalījumu sprieguma pakāpēs, sadales sistēmas operators gūst atļautos ieņēmumus, sniedzot sadales sistēmas pakalpojumus četrās dažādās sprieguma pakāpēs, un aprēķina diferencētos tarifus katrai no sprieguma pakāpēm..
II. Jautājumi, par kuriem vienošanās nav panākta				
5.	24. ³ Komersantu pirktu ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas principi noteikti regulatora ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas vadlīnijās.	AS “Gaso” AS “Gaso” iebilst tam, ka Metodikas projektā tiek iekļauta atsauce uz Regulatora ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas vadlīnijām pirms tās ir publicētas, sevišķi ņemot vērā Regulatora piezīmi par to, ka Regulatora ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas vadlīnijas attieksies uz visām regulējamām nozarēm. Šāda pieeja, AS “Gaso” ieskatā, neatbilst labas pārvaldības	Nav ņemts vērā. Regulatora vadlīnijām ir informatīvs raksturs, un tās ir saistošas vienīgi Regulatoram, taču, lai veicinātu komersantu izpratni par Regulatora vērtēšanas metodēm un kritērijiem, plānots, ka tās ir publiskas un komersanti var ar tām iepazīties. Ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas vadlīnijas tiks publicētas Regulatora tīmekļvietnē.	24. ³ Komersantu pirktu ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas principi noteikti regulatora ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas vadlīnijās.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>principam un rada situāciju, kurā komersantiem faktiski tiek piemērots ārēji nesaistošs, nepieejams dokuments ar normatīvā akta ietekmi, kas savukārt nozīmē, ka komersantam netiek dota iespēja saprast un prognozēt tam piemērotās prasības, kas vistiešākā veidā noved pie pretrunas pret Administratīvā procesa likumā un Satversmē noteiktajiem principiem. Šāda pieeja rada situāciju, kurā komersantiem jāpiekrīt nenoteiktām un neskaidrām vadlīnijām, kuras ir saistošas komersantam.</p> <p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Nav izprotama Regulatora ārpakalpojumu izmaksu vērtēšanas vadlīniju piemērošana tarifu projekta izstrādes procesā. Sistēmas operatoram nav iebildumu par to, ka Regulatoram būtu jābūt pieejamai pilnai informācijai par visām sistēmas operatora izmaksām, lai varētu izvērtēt to pamatotību, tomēr to nav iespējams nodrošināt konsultāciju dokumentā norādītajā</p>	<p>Regulators sagaida, ka sistēmas operators rīkosies kā gādīgs un rūpīgs saimnieks. Respektīvi, ir sagaidāms, ka sistēmas operatoram ir jāspēj pierādīt, ka ārpakalpojums ir objektīvi nepieciešams regulētā sabiedriskā pakalpojuma sniegšanai, ir veikts ekonomiskais izvērtējums, piemēram, vai konkrēto funkciju ir izdevīgāk nodrošināt ar sistēmas operatora resursiem vai piesaistot ārējus pakalpojuma sniedzējus, un izvēlētais risinājums ir izmaksu ziņā efektīvākais.</p> <p>Skaidrojums par sistēmas operatora pienākumu iesniegt izmaksu pamatojošus dokumentus sniegts viedokļu apkopojumā pie Metodikas 56.³ punkta redakcijas.</p>	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>veidā un laikā, proti, tarifu projekta iesniegšanas brīdī nav iespējams iesniegt izmaksas pamatojošos dokumentus par iepirkamajiem ārpakalpojumiem, kas pārsniedz 0,1% no vidējām ekspluatācijas izmaksām, jo nepieciešamie ārpakalpojumi lielā mērā vēl tikai tiks iepirkti nākotnē jaunā regulatīvā perioda laikā, turklāt to summas var svārstīties. Ārpakalpojumā tiek nodota liela daļa no sistēmas operatora darbības nodrošināšanai nepieciešamajām funkcijām, t.sk. jaunu pieslēgumu projektēšana un izbūve, elektrotīkla izbūves un pārbūves darbu projektēšana un izbūve, atsevišķos gadījumos elektrotīkla uzturēšanas darbi (t.sk., elektrolīniju trašu tīrīšana), IT, grāmatvedības u.c. pakalpojumi. Tarifu projekta izstrādes brīdī sistēmas operators balstās uz prognozējamām izmaksām, kas attiecīgo sistēmas operatora funkciju izpildei būs nepieciešamas regulatīvā perioda laikā. Tarifu projekta iesniegšanas brīdī nepieciešamie ārpakalpojumi nav iepirkti visam nākošajam</p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>regulatīvajam periodam, tie tiks iepirkti regulatīvā perioda laikā, esošajiem līgumiem beidzoties, parādoties jaunām pamatotām vajadzībām un ierīkojamiem sistēmas objektiem u.tml. gadījumos. Izmaksu pamatojošos dokumentus iespējams iesniegt tikai par jau faktiski veiktiem darījumiem, bet tarifu projekts tiek veidots uz sistēmas operatora izmaksu prognozēm. Izmaksu pamatojošos dokumentus par no jauna iepirktajiem ārpakalpojumiem, kas atbilst Regulatora noteiktajiem kritērijiem, ierobežotā apmērā būtu iespējams iesniegt katra esošā regulatīvā perioda laikā. Ņemot vērā, ka, piemēram, ārpakalpojumā iepirkto būvniecības pakalpojumu ikgadējais apjoms pārsniedz vairākus tūkstošus atsevišķu objektu (piemēram, būvdarbu iepirkumi, katram veicot pakalpojuma sniedzēju iepirkumu), būtu nepieciešams ļoti precīzi noteikt, par kādiem tieši ārpakalpojumu iepirkumiem, kāda tieši izmaksas pamatojošā</p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		dokumentācija un kādā kārtībā būtu iesniedzama Regulatoram, lai jaunā prasība neradītu nepamatotu un lieku administratīvu slogu gan sistēmas operatoram, gan Regulatoram. Lai gan sistēmas operatoram nav informācijas par Regulatora vadlīniju saturu, pirmšķietami secināms, ka piedāvātā Metodikas 24. ³ punkta redakcija nekādā veidā nerisina konsultāciju dokumentā norādīto problemātiku, ka “sistēmas operatoriem ir apgrūtināti savlaicīgi plānot ārpakalpojumu izmaksu apmēru, kas būtu ietverams ar tarifu sedzamajās izmaksās”.		
6.	<p>26. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita:</p> <p>26.5. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksām, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību</p>	<p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Sistēmas operators nepiekrīt Regulatora piedāvātajam risinājumam par Metodikas 26.5. apakšpunkta papildināšanu ar atsauci uz Regulatora apstiprinātu elektroenerģijas sadales sistēmas 10 gadu attīstības plānu. Attīstības plānā ir norādīta tā brīža faktiskā informācija un nākotnes prognoze par pārvades sistēmas jaudām. Attīstības plāns ir plānošanas</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Elektroenerģijas sadales sistēmas 10 gadu attīstības plānu sistēmas operators iesniedz Regulatoram katru otro gadu, bet atskaiti par faktiski veiktajām investīcijām – katru gadu, līdz ar to, Regulatora izpratnē, regulatīvā rēķina iesniegšanas brīdī nevajadzētu būt realizētiem jauniem objektiem, par kuru nepieciešamību sistēmas operatoram nebūtu zināms vismaz</p>	<p>26. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms tarifu perioda beigām regulatīvajā rēķinā uzskaita:</p> <p>26.5. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksām, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p>aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem. Nosakot sadales sistēmas operatora pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas jaudu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo faktisko jaudas apmēru. Sistēmas operators var izmantot citu elektroenerģijas jaudas apjomu atbilstoši regulatora apstiprinātam elektroenerģijas sadales sistēmas 10 gadu attīstības plānam;</p>	<p>dokuments, kurā sistēmas operators iezīmē plānoto sistēmas attīstību, ņemot vērā konkrētā brīdī esošo situāciju mikroekonomiskajā, makroekonomiskajā un ģeopolitiskajā līmenī, tomēr tajā paredzēto plānu īstenošanu ietekmē dažādi objektīvie un subjektīvie apstākļi, savukārt regulatīvā rēķina aprēķins (it īpaši atbilstoši Metodikas 26. punktam aprēķināmās izmaksas) atspoguļo izmaksu starpību starp tarifu projektā plānotajām un faktiskajām izmaksām (faktiski uzstādītajām un apmaksātajām pārvades sistēmas jaudām). Apstākļus, kādēļ faktiskās jaudas ir atšķirīgas no tarifu projektā plānotajām, sistēmas operators var izskaidrot un pamatot Regulatoram, iesniedzot regulatīvā rēķina aprēķinu. Nav saskatāms objektīvs pamatojums, kādēļ Regulators nevarētu pieņemt lēmumu, pamatojoties uz sistēmas operatora sniegto skaidrojumu par uzstādīto pārvades jaudu novirzi un kādēļ Metodikā būtu nepieciešama</p>	<p>vienu vai divus gadus iepriekš, ņemot vērā plānošanas, projektēšanas un būvniecības laiku.</p>	<p>aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem. Nosakot sadales sistēmas operatora pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto elektroenerģijas jaudu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo faktisko jaudas apmēru. Sistēmas operators var izmantot citu elektroenerģijas jaudas apjomu, ja tas atbilst regulatora apstiprinātam elektroenerģijas sadales sistēmas 10 gadu attīstības plānam, vai iesniedz regulatoram skaidrojumu par atšķirībām no minētajā plānā iekļautās informācijas;</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>atsauce uz apstiprināto attīstības plānu, kas pēc būtības jau ir apstiprināts ar Regulatora lēmumu. Uzstādīto pārvades jaudu izmaiņas ir atkarīgas no dažādiem ārējiem faktoriem – no lietotāju pieprasījumiem un vajadzībām, no transformatoru piegāžu grafika, arī no pieejamā ārējā finansējuma pārvades jaudu palielināšanai. Esošajā Metodikas 26.5. apakšpunktā ir neobjektīvs ierobežojums, kas paredz, ka plānoto un faktisko pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksu aprēķinā sadales sistēmas operators nedrīkst izmantot lielāku jaudas apmēru, nekā bija plānots tarifu projektā. Tā rezultātā sistēmas operators regulatīvā rēķina aprēķinā šādas īstas un faktiski esošas papildu izmaksas nevar atzīt par pamatotām izmaksām. Uzturot šādu nosacījumu Metodikas 26.5. apakšpunktā, Regulators šķietami neredz ārējos faktiskos apstākļus un valsts enerģētikas stratēģijas virzienus – ir paredzēta tautsaimniecības elektrifikācija, tā jau faktiski notiek un palielinās</p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>sadalītās enerģijas apjomi un pieprasītās pieslēgumu jaudas apjomi, ir saņemts Eiropas Savienības finansējums uzstādītās pārvades sistēmas jaudas palielināšanai, kas izmantojams noteiktā laika posmā, un ir paredzēts 110 kV transformatoru jaudu palielināšanai, kas ir kritiski nepieciešamas elektroenerģijas sistēmas darbības stiprināšanai, jaunu rūpniecisku uzņēmumu ienākšanai un esošo attīstībai, kā arī nepieciešamas lieljaudas uzlādes punktu attīstībai transporta sektora elektrifikācijas mērķu kontekstā. Šie ir objektīvi apstākļi, kuru dēļ straujāk palielinās AS "Sadales tīkls" uzstādītās pārvades sistēmas jaudas nekā tas bija paredzēts, iesniedzot tarifu projektu. Aicinām svītrot no 26.5. apakšpunkta ierobežojošo nosacījumu un neveidot sasaisti ar apstiprināto attīstības plānu, kas, katru reizi iesniedzot regulatīvo rēķinu, būs jau vismaz vienu gadu veca informācija un neatspoguļos aktuālo situāciju attiecībā uz</p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>uzstādītajām pārvades sistēmas jaudām.</p> <p>Ierosinām izteikt 26.5. apakšpunktu šādā redakcijā:</p> <p><i>"26.5. starpību starp faktiskajām (prognozētajām) un plānotajām vai paredzamajām (ja iepriekšējā tarifu periodā ir pārskatītas plānotās izmaksas) pārvades sistēmas pakalpojumu izmaksām, ko nosaka, summējot faktisko starpību par noslēgtajiem mēnešiem attiecīgajā tarifu periodā un prognozēto starpību aprēķina veikšanas brīdī, par pārējiem attiecīgā tarifu perioda mēnešiem. Sistēmas operators pamato izmaksu starpības rašanās iemeslus."</i></p>		
7.	<p>46. Sadales sistēmas operatoram, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simt tūkstošiem lietotāju, atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm nosaka saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52. punktā minēto. Ja sadales sistēmas operatora sistēmā atļautās ražošanas jauda ir vismaz trīs procenti no visas atļautās jaudas, sadales sistēmas operators atļautos ieņēmumus pa</p>	<p>AS "Sadales tīkls"</p> <p>AS "Sadales tīkls" ieskatā, Metodikas papildināšana ar jaunu 52.¹ punktu var radīt neskaidrības Metodikas piemērošanas procesā, jo Metodika saturēs savstarpēji pretrunīgas normas 46. un 52.¹ punktā. AS "Sadales tīkls" ieskatā, atbilstošāk būtu veikt papildinājumus Metodikas</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Regulatora ieskatā, nav pamatojuma mainīt Metodikā noteikto atļauto ieņēmumu attiecināšanas starp sprieguma pakāpēm kārtību, lai nepieļautu šķērssubsidēšanu starp sprieguma pakāpēm. Regulatora piedāvātā grozījumu redakcija paredz vienīgi sistēmas operatora tiesības</p>	<p>46. Sadales sistēmas operatoram, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simt tūkstošiem lietotāju, atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm nosaka saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52. punktā minēto. Ja sadales sistēmas operatora sistēmā atļautās ražošanas jauda ir vismaz trīs procenti no visas atļautās jaudas, sadales sistēmas operators atļautos ieņēmumus pa</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p>sprieguma pakāpēm var noteikt saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52. punktā minēto.</p> <p>52.¹ Sadales sistēmas operators, kurš izmaksu attiecināšanu pa sprieguma pakāpēm veic saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52. punktā minēto, aprēķinot diferencētos tarifus pa sprieguma pakāpēm, var izmantot citu fiksētās un mainīgās daļas attiecību, kas atgūstama no diferencēto tarifu fiksētās un mainīgās daļas, iesniedzot regulatoram pamatojumu kopā ar tarifu projektu.</p>	<p>46. punktā, no lēmuma projekta svītrot 52.¹ punktu, tā vietā veicot grozījumus Metodikas 46. punktā, izsakar to šādā redakcijā:</p> <p><i>"46. Sadales sistēmas operatoram, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simt tūkstošiem lietotāju, atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm nosaka saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52.punktā minēto, ja vien nav paredzējis izmantot citu fiksētās un mainīgās daļas attiecību, iesniedzot regulatoram pamatojumu kopā ar tarifu aprēķiniem. Ja sadales sistēmas operatora sistēmā atļautās ražošanas jauda ir vismaz trīs procenti no visas atļautās jaudas, sadales sistēmas operators atļautos ieņēmumus pa sprieguma pakāpēm var noteikt saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 49.punktā minēto."</i></p>	<p>izmantot atšķirīgu tarifu fiksētās un mainīgas daļas attiecību jau pēc tam, kad Metodikas 50.–52. punktā noteiktajā kārtībā ir veikta izmaksu attiecināšana pa sprieguma pakāpēm.</p> <p>Līdz ar to ir saglabājama Metodikas 46. punkta redakcija konsultāciju dokumentā publicētajā variantā.</p>	<p>sprieguma pakāpēm var noteikt saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52. punktā minēto.</p> <p>52.¹ Sadales sistēmas operators, kurš izmaksu attiecināšanu pa sprieguma pakāpēm veic saskaņā ar šīs metodikas 47. līdz 52. punktā minēto, aprēķinot diferencētos tarifus pa sprieguma pakāpēm, var izmantot citu fiksētās un mainīgās daļas attiecību, kas atgūstama no diferencēto tarifu fiksētās un mainīgās daļas, iesniedzot regulatoram pamatojumu kopā ar tarifu projektu.</p>
8.	<p>56.³ Ja sadales sistēmas operatora, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simt tūkstošiem lietotāju, pirktu ārpakalpojumu izmaksas pārsniedz 0,1 procentu un sadales sistēmas operatora,</p>	<p>AS "Gaso"</p> <p>Metodikas projektā nav atrodams neviens punkts, kurā būtu paredzēts noteikt, "ka par katru sistēmas operatora, kura sistēmai</p>	<p>Nav ņemts vērā.</p> <p>Metodikas 56.³ punkts nosaka gadījumus, kuros sadales sistēmas operatoram kopā ar tarifu projektu ir pienākums iesniegt</p>	<p>56.³ Ja sadales sistēmas operatora, kura sistēmai ir pieslēgti vairāk par simt tūkstošiem lietotāju, pirktu ārpakalpojumu izmaksas pārsniedz 0,1 procentu un sadales sistēmas</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
	<p>kura sistēmai pieslēgti mazāk par simt tūkstošiem lietotāju, pirktā ārpakalpojumu izmaksas pārsniedz 1 procentu no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām, sadales sistēmas operatori iesniedz minēto izmaksu pamatojošos dokumentus vienlaikus ar tarifu projekta iesniegšanu.</p>	<p><i>ir pieslēgti vairāk par simts tūkstošiem lietotāju, pirktā ārpakalpojumu, kura izmaksas pārsniedz 0,1% no tarifu projekta vidējām ekspluatācijas izmaksām, sistēmas operatoram būs jāiesniedz Regulatoram izmaksas pamatojošie dokumenti vienlaikus ar tarifu projekta iesniegšanu”.</i></p> <p>Ja Regulators plāno papildināt Metodikas projektu ar šādu nosacījumu un līdzīgu plānots ieviest arī dabasgāzes nozarei, AS “Gaso” kategoriski iebilst noteikt atšķirīgu izmaksu apmēru ārpakalpojuma izmaksām, pārsniedzot kuru, komersantam būs jāiesniedz izmaksas pamatojošie dokumenti.</p> <p>Ja Regulatora plānotā robeža - 0,1% no komersanta kopējām vidējām ekspluatācijas izmaksām - ārpakalpojuma izmaksu pamatojošo dokumentu iesniegšanai kopā ar tarifu projektu tiktu apstiprināta, komersantiem ar lielāku ekspluatācijas izmaksu bāzi tiktu radīta labvēlīgāka situācija un būtiski mazāks administratīvais</p>	<p>Regulatoram ārpakalpojumu izmaksas pamatojošos dokumentus. Šā punkta piemērošana ir skaidrojama šādi:</p> <p>1) Metodikas 56.³ punktā noteiktie sliekšņi – 0,1 % sadales sistēmas operatoriem, kuru sistēmai pieslēgti vairāk par simt tūkstošiem lietotāju, un 1 % operatoriem, kuru sistēmai pieslēgti mazāk par simt tūkstošiem lietotāju, – ir attiecināmi uz katru izmaksu apakšpozīciju, piemēram, trašu fīršanas izmaksām kopumā, nevis uz ārpakalpojumu kopējo izmaksu summu. Tas nozīmē, ka izmaksas pamatojošie dokumenti ir iesniedzami tikai par tiem konkrētajiem ārpakalpojumiem, kuru izmaksu apmērs pārsniedz attiecīgo sliekšni no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām;</p> <p>2) izmaksu pamatojošie dokumenti ir jāiesniedz kopā ar tarifu projektu par faktiski veiktajiem ārpakalpojumiem iepriekšējos divos gados vai nākotnes ārpakalpojumiem, par</p>	<p>operatora, kura sistēmai pieslēgti mazāk par simt tūkstošiem lietotāju, pirktā ārpakalpojumu izmaksas pārsniedz 1 procentu no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām, sadales sistēmas operators iesniedz minēto izmaksu pamatojošos dokumentus vienlaikus ar tarifu projekta iesniegšanu.</p>

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>slogs pamatojošo dokumentu sagatavošanā. Piemēram, komersantam ar vidējām ekspluatācijas izmaksām 246 milj. EUR robeža būtu 246 tūkst. EUR, savukārt komersantam ar vidējām tarifu projekta ekspluatācijas izmaksām 38 milj. EUR robeža būtu 38 tūkst. EUR. Ja Regulatora mērķis ir nodrošināt noteikta apjoma ārpakalpojumu izmaksu kontroli, tad piemērojamajiem principiem un sliekšņiem ir jābūt vienādiem visiem komersantiem, nevis atkarīgiem no to izmaksu bāzes.</p> <p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>Ir nepieciešams Regulatora skaidrojums par to, kā būtu izprotams formulējums “ārpakalpojums, kura izmaksas pārsniedz 0,1%” – vai tas ir domāts katrs atsevišķs jebkura ārpakalpojuma iepirkuma darījums (piemēram, katrs atsevišķs trases tīrīšanas vai būvobjekta līgums, kas pārsniedz noteikto izmaksu sliekšni), vai tās ir ārpakalpojuma kopējās izmaksas (piemēram, visu trašu</p>	<p>kuriem jau ir noslēgts līgums. Savukārt, par ārpakalpojumiem, kuru izmaksas noteiktas, balstoties uz izmaksu prognozēm, ir jāiesniedz attiecīgās izmaksu prognozes pamatojums;</p> <p>3) ārpakalpojumu izmaksu struktūra un nozīmīgums atšķiras atkarībā no sistēmas operatora lieluma, tādēļ mazākiem operatoriem ir paredzēts augstāks sliekšnis – 1 %, savukārt lielākiem operatoriem – 0,1 %. Sliekšņu apmēri ir noteikti, analizējot spēkā esošajos tarifu aprēķinos iekļautās ārpakalpojumu izmaksas gan lielajiem, gan mazajiem elektroenerģijas sadales sistēmas operatoriem. Tādējādi, piemēram, mazam sistēmas operatoram ar pašreizējo gada vidējo ekspluatācijas izmaksu bāzi 1 milj. <i>euro</i>, izmaksu pamatojošie dokumenti būtu jāiesniedz par ārpakalpojumiem, kuru izmaksas pārsniedz 10 tūkst. <i>euro</i>;</p> <p>4) Metodikas 56.³ punktā ietvertais sliekšņu regulējums ir</p>	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>tīrīšanas izdevumu kopējās izmaksas).</p> <p>Nepieciešams izvērtēt, vai, piemēram, kapitālieguldījumu projektu kontekstā (kas tiek iepirkti ārpakalpojumā) netiek radīts dubults administratīvs slogs, jo attiecīgo projektu īstenošanas uzraudzība jau tiek veikta līdz ar 10 gadu attīstības plāna ikgadējās izpildes informācijas iesniegšanu Regulatoram.</p> <p>Tarifu projekta iesniegšanas brīdī nav iespējams iesniegt izmaksu pamatojošos dokumentus par pakalpojumiem, kas vēl nav iepirkti. Tarifu projekts tiek balstīts uz sistēmas operatora izmaksu prognozēm, bet faktiski liela daļa no ārpakalpojumiem tiks iepirkti regulatīvā perioda laikā atbilstoši faktiskajām vajadzībām. Līdz ar to tarifa projekta iesniegšanas brīdī ir iespējams novērtēt tikai prognozes, bet faktiskās izmaksas un izmaksas pamatojošos dokumentus būs iespējams nodrošināt, kad attiecīgie pakalpojumi tiks iepirkti.</p>	<p>vērsts uz administratīvā sloga samazināšanu gan sistēmas operatoriem, gan Regulatoram. Ja sliekšņi netiktu piemēroti, izmaksu pamatojošie dokumenti būtu jāiesniedz par visiem ārpakalpojumiem neatkarīgi no to būtiskuma tarifu aprēķinā. Līdz ar to regulējums nodrošina, ka detalizēti dokumenti jāiesniedz tikai par lielākajiem ārpakalpojumiem.</p> <p>Ārpakalpojumu izmaksu vērtēšana neattiecas uz kapitālieguldījumu projektiem, kuri ietverti 10 gadu attīstības plānā. Tādējādi ar ārpakalpojumu piesaisti realizētie kapitālieguldījumu projekti ir kapitāla izmaksu vērtēšanas jautājumi.</p> <p>Vienlaikus Regulators piekrīt, ka citās tarifu aprēķināšanas metodikās, ņemot vērā konkrētā regulētā pakalpojuma specifiku, var noteikt atšķirīgu ārpakalpojumu izmaksu sliekšni, kuru pārsniedzot sistēmas operatoram jāiesniedz izmaksu</p>	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
			pamatojoši dokumenti vienlaikus ar tarifu projekta iesniegšanu.	
III. Citi priekšlikumi un komentāri				
9.	24. ² Izmaksas, kas saistītas ar komunikāciju un sabiedrības informēšanu, nevar pārsniegt 0,2 procentus no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām.	<p>AS “Gasos”</p> <p>Metodikas 24.² punkts paredz noteikt robežu komunikāciju un sabiedrības informēšanas izmaksām 0,2 procentu apmērā no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām. AS “Gasos” nepiekrīt vienāda procentuālā izmaksu apmēra noteikšanai visiem komersantiem, attiecinot to uz katra komersanta vidējām ekspluatācijas izmaksām, jo tas radīs labvēlīgākus nosacījumus komersantiem ar lielāku ekspluatācijas izmaksu bāzi. Piemēram, komersantam ar vidējām ekspluatācijas izmaksām 246 milj. EUR pamatoto atļauto izmaksu robeža būtu 492 tūkst. EUR, savukārt komersantam ar vidējām tarifu projekta ekspluatācijas izmaksām 38 milj. EUR šī atļauto izmaksu robeža būtu 76 tūkst. EUR. Tik būtiska starpība nav izskaidrojama, jo komunikāciju un sabiedrības</p>	<p>Regulatora skaidrojums</p> <p>Piedāvātās izmaiņas Metodikā samazinās neskaidrības un nodrošinās vienotu pieeju elektroenerģijas un dabasgāzes nozarē par tarifu projektā iekļaujamajām sistēmas operatora komunikāciju un sabiedrības informēšanas izmaksām, veicinās ātrāku tarifu izskatīšanu un ļaus komersantiem savlaicīgi plānot izmaksas, vienlaikus pieļaujot, ka citās tarifu aprēķināšanas metodikās, ņemot vērā konkrētā regulētā pakalpojuma specifiku, izmaksu struktūru un informēšanas pienākumu apjomu, var noteikt atšķirīgu komunikācijas izmaksu sliekšni. Regulatora ieskatā, minēto izmaksu apjoms ir iepriekš jāplāno un jāabalansē ar lietotāju tiesiskajām interesēm un kopējo nozares attīstību.</p>	24. ² Sadales sistēmas operatora pirktos pakalpojumus izmaksas komunikācijai un sabiedrības informēšanai, nevar pārsniegt 0,2 procentus no tarifu projektā iekļautajām vidējām ekspluatācijas izmaksām. Tarifu projektā ietver tikai tādas komunikācijas, kas ir saistītas ar lietotāju informēšanu par viņu tiesībām, pienākumiem, tarifiem un to piemērošanu, pakalpojumu nosacījumiem un drošu sadales sistēmas pakalpojumu izmantošanu.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>informēšanas pakalpojuma izmaksu pakalpojuma cenas tirgū ir ļoti līdzvērtīgas visiem komersantiem, un nav atkarīgas no nozares, kurā komersants darbojas, bet drīzāk ir saistītas ar konkrētiem pakalpojumiem (piemēram, informatīvās kampaņas, sabiedrības informēšana par drošību, klientu informēšana), kuru izmaksas veidojas pēc vienotiem principiem un būtiski neatšķiras atkarībā no komersanta lieluma. Līdz ar to šāda pieeja rada nepamatotas priekšrocības lielākiem komersantiem un var ierobežot mazāku komersantu iespējas nodrošināt pietiekamu sabiedrības informēšanu, kas savukārt var novest pie nepietiekama drošības un informētības līmeņa, kas ir īpaši būtiski enerģētikas nozarē.</p> <p>AS “Sadales tīkls”</p> <p>No piedāvātās punkta redakcijas un konsultāciju dokumentā sniegtās informācijas nav saprotams, uz kādām tieši komunikācijas un sabiedrības informēšanas izmaksām</p>	<p>Lai novērstu atšķirīgas interpretācijas un nodrošinātu nepārprotamu normas piemērošanu praksē, punktā ir precizēts, ka noteiktais ierobežojums attiecas tikai uz sadales sistēmas operatora pirktu ārpakalpojumu izmaksām, kas saistītas ar komunikāciju un sabiedrības informēšanu.</p> <p>Regulatora ieskatā, tarifu aprēķinā ietveramas tikai tādas komunikāciju un sabiedrības informēšanas izmaksas, kas ir objektīvi nepieciešamas lietotāju informēšanai par sadales sistēmas pakalpojumu sniegšanu vai arī gadījumos, kuros attiecīgais informēšanas pienākums ir tieši noteikts normatīvajos aktos. Līdz ar to tarifu aprēķinā nav iekļaujamas reklāmas un mārketinga izmaksas, ja tās nav tieši un nepārprotami saistītas ar lietotāju informēšanu par viņu tiesībām, pienākumiem, tarifu piemērošanu, pakalpojuma nosacījumiem vai sistēmas drošas un nepārtrauktas darbības nodrošināšanu. Vienlaikus ir papildināta piedāvātā Metodikas</p>	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>(darbībām) būtu attiecināms paredzētais 0,2% ierobežojums. Ar ārējiem tiesību aktiem sistēmas operatoram ir noteikts pienākums informēt, brīdināt, paziņot, publicēt un sniegt informāciju sistēmas lietotājiem, zemes īpašniekiem, tirgus un sistēmas dalībniekiem par dažādiem notikumiem (atslēgumiem, plānotajiem objektu ekspluatācijas un ierīkošanas darbiem) un plāniem (tarifu projektu izstrāde, plānotās investīcijas) un statistiskajiem datiem (pieejamās jaudas, pieslēgtās jaudas, vidējie patēriņi u.t.t.). Tajā skaitā tiek veikta sabiedrības, it īpaši bērnu, izglītošana par elektrodrošības jautājumiem un drošu uzvedību elektroietaišu tuvumā, par rīcību elektriskā apdraudējuma situācijās, par elektroietaišu drošu un atbilstošu ekspluatāciju. Sabiedrības informētība ir būtiski svarīga sistēmas drošas un nepārtrauktas darbības nodrošināšanai. Informācijas nodrošināšana un publicēšana nenoliedzami rada objektīvas izmaksas, turklāt ar normatīvajiem</p>	<p>punkta redakcija, lai nodrošinātu skaidru regulējumu par to, kādas izmaksas ietveramas tarifu aprēķinā.</p> <p>Vienlaikus Regulators norāda, ka komunikācijas un sabiedrības informēšanas izmaksas, kas radušās ārkārtas apstākļos (ārkārtas situāciju novēršanas dēļ) un pārsniedz tarifu projektā ietvertās ir atgūstamas atbilstoši Metodikas 26.7. apakšpunktā noteiktajai kārtībai, uzskaitot attiecīgi tās regulatīvajā rēķinā.</p>	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>aktiem noteiktās un komunicējamās informācijas apjoms ir nepārtraukti pieaugošs. Tāpat no Regulatora noteiktajiem normatīvajiem aktiem izriet pienākums sistēmas operatoram apzināt sistēmas lietotāju nākotnes vajadzības. Šo informāciju nav iespējams iegūt bez komunikācijas aktivitātēm, bez iesaistes informācijas kampaņās, konferencēs, bez tirgus izpētes.</p> <p>AS “Sadales tīkls” ieskatā, komersanta īstenotās komunikācijas aktivitātes ir tieši vērstas uz plašāku sabiedrības vispārējo labumu, kuru neviens cits elektroenerģijas sistēmas dalībnieks neīstenotu. Vērtējot jautājumu no vispārējās sabiedrības ieguvuma viedokļa, mērķtiecīgas un sistemātiskas komunikācijas aktivitātes rada būtiski augstāku vispārējo ieguvumu, nekā faktiskās izmaksas. Piemēram, sistemātiski, nevis kampaņveidīgi, sabiedrībai skaidrojot elektrodrošības jautājumus tiek samazināts elektrotraumu gadījumu skaits, tiek mazināta iespēja letāliem</p>		

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>gadījumiem, kā arī neatbilstoši uzturētu elektrotīklu radīto ekonomisko zaudējumu apmērs. AS "Sadales tīkls" uzsver, ka Regulators dažādos formātos ir paudis nostāju, ka sabiedrības informēšanai ir jāvelta lielāka uzmanība.</p> <p>No Regulatora piedāvātajiem grozījumiem nav saprotams komunikācijas un sabiedrības informēšanas darbību tvērums un mērķis, ko tieši Regulators vēlas ierobežot un sasniegt ar piedāvāto normu. AS "Sadales tīkls" ieskatā, noteikt statiskus izmaksu ierobežojumus, nevērtējot faktisko līdzekļu izlietojumu un vispārējo sabiedrisko ieguvumu ir nepamatoti. Ja, Regulatora ieskatā, šīs izmaksas ir pārmērīgas, tad ir būtiski izvērtēt faktisko līdzekļu izmantošanu. Lūdzam Regulatoru sniegt papildu skaidrojumu vai precizēt piedāvāto Metodikas 24.² punkta redakciju.</p>		
10.	Pielikums	AS "Gaso"	Regulatora skaidrojums	Pielikums grozīts atbilstoši 29.2. apakšpunkta jaunajai redakcijai.

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>Metodikas projekta pielikums - regulatīvā rēķina aprēķins Excel failā satur kļūdas:</p> <p>1) lapā “RR noslēguma RR” šūnā C15 atgriežas izmaksas no lapas “TP dati” šūnas J37 ar pretējo zīmi, kas nav korekti;</p> <p>2) lapā “RR noslēguma RR” ir ievietota papildu rinda, kur ir paredzēts norādīt tarifu projektā apstiprināto obligāto efektivitāti, bet šī efektivitāte netiek izmantota regulatīvā rēķina atlikuma aprēķinā, tādēļ regulatīvā rēķina atlikums tiek rēķināts nekorekti, neievērtējot obligāto efektivitāti;</p> <p>3) vai korekti saprotams, ka Metodikas projekta pielikumā gaiši zilā krāsā iezīmētas šūnas, kur ir domāts manuāli ievadīt datus;</p> <p>4) lapā “RR noslēguma RR” nav formulās iekļauts, kur aprēķinā aiziet G kolonā norādāmās summas;</p> <p>5) lapā “RR noslēguma RR” šūnā H15 piezīmēs ir minēts, ka tur ir norādāma tikai virsefektivitāte atbilstoši Metodikas 32. punktam,</p>	<p>Lapas “RR noslēguma RR” šūnā C15 norādītā vērtība tarifu aprēķinā ietvertajai efektivitātei tiek norādīta informatīvi, lai uzskatāmi veidotos salīdzinājums ar faktisko izmaksu ietaupījumu efektivitātes rezultātā šūnā G15. Šūnas C15 vērtība nepiedalās regulatīvā rēķina atlikuma aprēķinā. Šūnā H15 ir ievadāma komersanta aprēķinātā efektivitātes ieguvuma vērtība, kas samazina regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo regulatīvo periodu. Aprēķinot šūnas H15 vērtību, komersants var ņemt vērā tarifu aprēķinā iekļauto obligāto efektivitāti un G kolonnā uzrādīto izmaksu ietaupījumu. Piedāvātais risinājums ir pietiekami elastīgs iespējami dažādām ar efektivitāti saistītām situācijām.</p> <p>Pielikumā ir aizpildāmas gaiši zilā krāsā iekrāsotās šūnas.</p> <p>Minētais pielikums ir veidots tieši elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumam un atbilst Metodikā noteiktajai regulatīvā rēķina aprēķināšanas kārtībai.</p>	

N.p.k.	Konsultācijai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Priekšlikumi un komentāri	Regulatora viedoklis par priekšlikumiem vai komentāriem (ir ņemts vērā vai informācija par alternatīvu risinājumu)	Konsultācijai nodotā projekta attiecīgā punkta galīgā redakcija
		<p>kā tā korelē ar G kolonā norādāmo plānoto izmaksu ietaupījumu.</p> <p>AS "Gaso" lūdz Regulatoru rūpīgi pārskatīt visas regulatīvā rēķinā iekļautās rindas visās veidlapas lapās un atkārtoti nosūtīt, lai būtu iespēja ar to iepazīties.</p> <p>Ņemot vērā, ka Metodikas projekta pielikuma regulatīvā rēķina aprēķina formā konstatētas kļūdas, kā arī nav novērsta kļūda par noteiktās obligātās efektivitātes iekļaušanu regulatīvā rēķina atlikuma aprēķinā, AS "Gaso" aicina Regulatoru pārskatīt tā izveidotās regulatīvā rēķina formas visiem komersantiem, pārveidojot tās tā, lai Excel fails satur vienkārši uztveramu aprēķina formu ar viegli atsekojamu informāciju un pareizām formulām.</p>		

Jakoviča, 67097232, ginta.jakovica@sprk.gov.lv